

Unwritten Philosophy and other Essays, Cambridge, 1967 (= 1950), σσ. 68-80.

- Kranz, Wilhelm, «Diotima von Mantinea», *Hermes* 61 (1926), σσ.437-447.
- Rehen, Rudolf, «Der entzauberte Eros: Symposion», στο: Theo Kobusch- Burkhard Mojsisch (hrsg.), *Platon. Seine Dialoge in der Sicht neuer Forschung*, Darmstadt, 1996, σσ. 81-95.

3. ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
	Δ.Δ.Π.Μ.Σ. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ»		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΦ 103	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ Θέμα: «Θεωρίες της τέχνης και της αισθητικής: Rousseau, Diderot, Burke, Kant, Hegel». ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΛΑΤΖΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΕΓΟΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	8	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το **πρώτο** μέρος του μαθήματος, το οποίο διδάσκεται από τον **Σπυρίδωνα Τέγο**, αφορά τον στοχασμό γύρω από την φύση της αισθητικής τον 18ο αιώνα στη Γαλλία. Σε αυτό το πλαίσιο θα μελετηθούν *Το παραδοξο για τον ηθοποιό* του Ντ. Ντιντερό και η επιστολή στον Ντ'Αλαμπέρ για τα θεάματα όπου αναπτύσσονται οι σχέσεις αναμεσα στην αισθητική με την σύγχρονη σημασία, την κοινωνική θεωρία και την ηθική φιλοσοφία.

Το **δεύτερο** μέρος του μαθήματος, το οποίο διδάσκεται από τον **Χρήστο Γρηγορίου**, πραγματεύεται το αισθητικό έργο των Edmund Burke και Immanuel Kant. Αφορά με άλλα λόγια το *Περί του υψηλού και του ωραίου* του Burke και το πρώτο μέρος της *Κριτικής της δύναμης της κρίσης* του Καντ. Στο πλαίσιο αυτό στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος τίθεται η ριζική αντιπαράθεση μεταξύ υψηλού και ωραίου όπως αποτυπώνεται αρχικά με τους εμπειριστικούς όρους του Burke και εν συνεχεία στο πλαίσιο του υποκειμενικού ιδεαλισμού του Kant. Ο σκοπός του μαθήματος συνοψίζεται λοιπόν στα εξής: α) την κατανόηση των διαφορετικών χαρακτηριστικών που συνδέονται με τις δύο αισθητικές ποιότητες β) την οριοθέτηση των διαφορετικών συναισθημάτων με τα οποία αυτά συνδέονται, γ) την κατάδειξη των συνεπειών και κυρίως ασυνεπειών στο έργο των δύο φιλοσόφων αναφορικά με αυτές τις αισθητικές ποιότητες.

Το **τρίτο** μέρος του μαθήματος, το οποίο διδάσκεται από τον **Αντώνιο Καλατζή**, πραγματεύεται την φιλοσοφία της τέχνης του G.W.F. Hegel με σκοπό να δείξει την αλληλεπίδραση μεταξύ αισθητικής και κοινωνικής θεωρίας στο έργο του ως κομβικού σημείου για μετέπειτα φιλοσοφικές προσπάθειες στην παράδοση της Ηπειρωτικής Φιλοσοφίας, όπως η *Αισθητική Θεωρία* του T.W. Adorno και το *Μετά το Τέλος της Τέχνης* του Arthur C. Danto. Ο σκοπός του μαθήματος είναι τετραπλός: η) η εισαγωγή στο έργο και στην αισθητική εγελιανή θεωρία περί τέχνης, β) η θεωρητική ανακατασκευή της σχέσης μεταξύ έργων τέχνης και κοινωνικής ανάλυσης, γ) ο αναστοχασμός για τη θέση της τέχνης και του ωραίου στην ύστερη νεωτερικότητα, δ) η ανάλυση της, κατά Hegel, αισθητικής αξίωσης αλήθειας χωρίς εννοιολογικά μέσα. Οι φοιτητές/τριες θα έχουν την ευκαιρία να μελετήσουν εκ του σύνεγγυς ένα από τα πλέον σημαντικά κείμενα της νεωτερικότητας περί τέχνης, την «Εισαγωγή στην Αισθητική» του G.W.F. Hegel. Σε ένα πρώτο στάδιο θα εντρυφήσουν στον εγελιανό διαχωρισμό μεταξύ τέχνης, θρησκείας και φιλοσοφίας, ως κορυφαίων *γνωσιακών* πρακτικών, στη εγελιανή διαίρεση και ιεράρχηση των τεχνών και, τέλος, στην ειδική γνωσιακή πρόσβαση που προσφέρει η τέχνη για την κατανόηση της κοινωνίας. Έτσι, το μάθημα αποτελεί μια ιδανική εμβάθυνση τόσο στην νεώτερη και σύγχρονη φιλοσοφία όσο και στην διεπιστημονική σκέψη.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Άλλες...
Οι ικανότητες που καλλιεργούνται στο πλαίσιο του μαθήματος είναι: • αυτόνομη και η ομαδική εργασία, • η εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον, • ο σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα, • η καλλιέργεια της καλαισθητικής κρίσης, • η υπομονετική και εκ του σύνεγγυς ερμηνεία πρωτότυπων φιλοσοφικών πηγών, • η σύνδεση της φιλοσοφίας με εφαρμοσμένα ή/και κοινωνικά ζητήματα, • ο αναστοχασμός για τη θέση της τέχνης στην σύγχρονη πραγματικότητα, • η συγγραφή επιστημονικών κειμένων, • η άσκηση ικανότητας κριτικής και αυτοκριτικής, • καθώς και η ανάλυση και επίλυση επίκαιρων κοινωνικών ζητημάτων της εποχής μας.	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πρώτο μέρος: Θεωρίες της τέχνης και της αισθητικής στους Rousseau και Diderot

1. Εισαγωγή: τι σημαίνει αισθητική στη Γαλλία του 18ου αιώνα;
2. Το ωραίο στους Ντιντερο και Ντ'Αλαμπερ
3. Η κριτική του Ρουσσώ στην αισθητική απόλαυση

Δεύτερο μέρος: Η αισθητική του Burke και του Kant

1. Εισαγωγή: Από την παραδοσιακή θεωρία της τέχνης σε μια αισθητική της φύσης
2. Το υψηλό και το ωραίο στον Burke
 - 2.1. Η θεμελίωση του υψηλού και του ωραίου στον πόνο και την ηδονή
 - 2.2. Ασάφεια και Συμπάθεια
 - 2.3 Η βιοιατρική θεμελίωση της αισθητικής
3. Το υψηλό και το ωραίο στον Kant
 - 3.1. Τα τέσσερα ουσιώδη σημεία της καλαισθητικής κρίσης
 - 3.2. Η αρνητική ηδονή του υψηλού
 - 3.3. Αισθητική και Ηθική

Τρίτο μέρος: η Εισαγωγή στην Αισθητική του G.W.F. Hegel

1. Εισαγωγή
2. Η Τέχνη στο πλαίσιο της εγελιανής θεωρίας του «Απολύτου Πνεύματος»
 - 2.1 Η έννοια του Απολύτου Πνεύματος
 - 2.2 Η φιλοσοφική αξίωση αλήθειας
 - 2.3 Η θρησκευτική αξίωση αλήθειας
 - 2.4 Η αισθητική αξίωση αλήθειας
 - 2.5 Η ιεράρχηση των αξιώσεων αλήθειας και κοινωνικαυτογνωσία
3. Η εγελιανή αισθητική
 - 3.1 Οριοθέτηση της Αισθητικής
 - 3.2 Μεθοδολογίες της Αισθητικής
 - 3.3 Η έννοια του ωραίου της τέχνης
 - 3.4 Η διαίρεση των τεχνών

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο και εξ αποστάσεως εκπαίδευση.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με της φοιτητές	Χρήση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, στην επικοινωνία με της φοιτητές και στη συγγραφή της εργασίας.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με της αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	26
	Φροντιστήριο	10
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	24
	Παρουσίαση εργασίας	40
	Συγγραφή εργασίας	100
Σύνολο Μαθήματος	200	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Της Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από της φοιτητές.	Γλώσσα αξιολόγησης η Ελληνική. Μέθοδοι αξιολόγησης, Γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, ανάλυση, σχολιασμός κειμένων και επίλυση προβλημάτων στο Φροντιστήριο, πρόσβαση σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία (γερμανική, αγγλική, γαλλική). Γραπτή εργασία, επιτρέπεται η χρήση κάθε σχετικού βιβλίου καθώς και η εκτενής χρήση της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Τα κριτήρια της αξιολόγησης: Παρακολούθηση/συμμετοχή/μελέτη: 30% Γραπτή εργασία, παρουσίαση εργασίας, εργασία στο φροντιστήριο: 20% Γραπτή εργασία: 50%	

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΗΓΕΣ   Jean-Jacques Rousseau και Denis Diderot – ελληνικές πηγές   Jean-Jacques Rousseau, <i>Επιστολή στον Ντ'Αλαμπέρ. Περι θεαμάτων</i>, Αθήνα: Στάχυ 2001 Denis Diderot, <i>Το παράδοξο με τον ηθοποιό</i>, Αθήνα: Πόλις 2012

Edmund Burke και Immanuel Kant- ελληνικές πηγές

- Burke, Edmund (2016). *Περί του υψηλού και του ωραίου*. Χρήστος Γρηγορίου (μετ. εις.). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σταμούλη 2016.
- Kant, Immanuel (2013). *Κριτική της κριτικής δύναμης*. Κώστας Ανδρουλιδάκης (μετ. εις.). Αθήνα: Σμίλη.

G.W.F. Hegel – ελληνικές πηγές

- Hegel, G.W.F., *Εισαγωγή στην Αισθητική*, Γ. Βελούδης (εισαγωγή, μτφρ., σχόλια), Κοσμάς Ψυχοπαίδης (επίμετρο), Αθήνα: Πόλις 2000
- Hegel, G.W.F., *Η Αισθητική της Μουσικής*, Μάρκος Τσέτσος (μτφρ., επίμετρο) Αθήνα: Εστία 2002
- Hegel, G.W.F., *Αισθητική*, Γιακουμής, Σ. (μτφρ.), Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη 2010
- Hegel, G.W.F., *Πρόλογοι και Εισαγωγές*, Π. Θανασάς, (μετφρ., ερμηνευτικά σχόλια), Ηράκλειο: Π.Ε.Κ. 2021

Edmund Burke και Immanuel Kant ξενόγλωσσες πηγές

- Burke E. (1958). *A Philosophical Enquiry into the Origins of our Ideas of the Sublime and Beautiful*,. J. T. Boulton (ed. Transl.). London: Routledge and Kegan Paul.
- (1990). *A Philosophical Enquiry into the Origins of our Ideas of the Sublime and Beautiful* Adam Philips (edit, intr.). Oxford: Oxford University Press.
- Kant, I. (1902-). *Kritik der Urteilskraft, Kants gesammelte Schriften*, Volume 5, Berlin: Walter de Gruyter.
- Kant I. (2000). *Critique of the Power of Judgment (The Cambridge Edition of the Works of Immanuel Kant)*. Paul Guyer (ed.), Paul Guyer and Eric Matthews (trans). Cambridge: Cambridge University Press.

G.W.F. Hegel – ξενόγλωσσες πηγές

- Danto, A.C., *After the end of art: contemporary art and the pale of history*, Princeton, N.J.: Princeton University Press 1997
- Hegel, G.W.F., *Vorlesungen über die Philosophie der Ästhetik I,II,III*, in: G.W.F. Hegel, *Werke in zwanzig Bänden*, Werkausgabe, hg. von Eva Moldenhauer und Karl Markus Michel Frankfurt: Suhrkamp, 1970 (Bd. 13-15)
- Hegel, G. W. F., *Hegel's Aesthetics – Lectures on Fine Art, Volumes I & II*, T. M. Knox (trans.), New York: O.U.P. 1975

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Jean-Jacques Rousseau και Denis Diderot γενική βιβλιογραφία στα ελληνικά

- Ντιντερό. Εγκυκλοπαίδεια, Αθήνα: Καστανιώτης, 1995
- Σπύρος Τέγος, *Τελετουργικός διαφωτισμός*, Αθήνα: Αρμός 2019
- Beardsley M. C. (1989). *Ιστορία των αισθητικών θεωριών*. Δ. Κούρτοβικ, Π. Χριστοδουλίδης (μετ). Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη.

- Cassirer, Ernst (2013). *Η φιλοσοφία του Διαφωτισμού* . Annette Vosswinkel (μετ). Αθήνα: MIET.
- **Jean-Jacques Rousseau and Denis Diderot - ξενόγλωσση βιβλιογραφία**
- *18th Century French Aesthetics*, <https://plato.stanford.edu/entries/aesthetics-18th-french/>
- Holley, Jaret “The Aesthetic dimensions of esteem in Rousseau: amour propre, general will and general taste”, *British Journal for the History of Philosophy*, 2021
- Harriman-Smith, James, “Comédien”–Actor–“Paradoxe”: The Anglo-French Sources of Diderot's "Paradoxe sur lecomédien”. *Theater Journal*, 67,1, 2015
- **Edmund Burke και Immanuel Kant – ελληνική βιβλιογραφία**
- Beardsley M. C. (1989). *Ιστορία των αισθητικών θεωριών*. Δ. Κούρτοβικ, Π. Χριστοδουλίδης (μετ). Αθήνα: Εκδόσεις Νεφέλη.
- Cassirer, Ernst (2013). *Η φιλοσοφία του Διαφωτισμού* . Annette Vosswinkel (μετ). Αθήνα: MIET.
- Jimenez Marc (2014). *Τι είναι η αισθητική*; Αθήνα: Νεφέλη.
- **Edmund Burke -ξενόγλωσση βιβλιογραφία**
- Bourke, Richard (2015). *Empire and Revolution: The Political Life of Edmund Burke*. Princeton University Press.
- Lock, F. P. (1999). *Edmund Burke. Volume I: 1730–1784*. Clarendon Press.
- Monk S. M. (1960). *The Sublime*. New York: Ann Arbor Paperbacks.
- Shaw P. (2006). *The Sublime*. London and New York: Routledge.
- Sarafianos A. (2005), “Pain, Labour, and the Sublime: Medical Gymnastics and Burke Aesthetics”, *Representations*, 91, (1): 58-83.
- —, (2008), “The Contractility of Burke’s Sublime and Heterodoxies in Medicine and Art”, *Journal of the History of Ideas*, 69 (1): 23- 48
- **G.W.F. Hegel – ελληνική βιβλιογραφία**
- Βελούδης, Γ. «Εισαγωγή», σε: G.W.F. Hegel, *Εισαγωγή στην Αισθητική*, Γ. Βελούδης (μτφρ.), Αθήνα: Πόλις 2000, 7-40
- Γεωργίου Θ., *Αισθητική Θεωρία και Μοντέρνα Τέχνη*, Αθήνα: Futura 2001
- Bras, G., *Ο Χέγκελ και η Τέχνη*, Αθήνα: Πατάκης 2000
- Ψυχοπαίδης, Κ., «Επίμετρο», σε: G.W.F. Hegel, *Εισαγωγή στην Αισθητική*, Γ. Βελούδης (μτφρ.), Αθήνα: Πόλις 2000, 231-278
- **G.W.F. Hegel – ξενόγλωσση βιβλιογραφία**
- Apostolopoulos, D., “Merleau-Ponty, Hegel, and the Task of Phenomenological Explanation”, in: *Phänomenologische Forschungen* 2018 (1):27-52 (2018a)
- Danto A.C., “The End of Art: A Philosophical Defense”, in: *History and Theory* 37 (4): 127-143 (1998)
- Gethmann-Siefert, A. “Hegels These vom Ende der Kunst und der ‘Klassizismus’ der Ästhetik”, in: *Hegel-Studien* 1984 (19), 205-258
- Gethmann-Siefert, A., *Einführung in Hegels Ästhetik*, Stuttgart: UTB 2005

- Henrich, D., “The Contemporary Relevance of Hegel’s Aesthetics”, in: M. Inwood (ed.), *Hegel*. Oxford: O. U. P. 1985, 199-207
- Houlgate, St., “Introduction: An Overview of Hegel’s Aesthetics” (ed.), *Hegel and the Arts*, Evanston, IL: Northwestern University Press 2007a, xii-xxviii
- Houlgate, St. “Hegel on the Beauty of Sculpture”, in: St. Houlgate (ed.), *Hegel and the Arts*, Evanston, IL: Northwestern University Press 2007b, 56-89
- Houlgate, St., “Hegel, Danto and the ‘End of Art’”, in: N. Boyle and L. Disley (eds.), *The Impact of German Idealism: the Legacy of Post-Kantian German Thought*, 4 volumes, Cambridge: CUP (Volume 3, eds. C. Jamme and I. Cooper) 2013, 264–92
- Huddleston, A., “Hegel on Comedy: Theodicy, Social Criticism, and the ‘Supreme Task’ of Art,” in: *British Journal of Aesthetics* 54 (2): 227–40 (2014)
- Low, D., “Hegel and Merleau-Ponty on Modernism and Postmodernism”,
- Moland, L. L., “Truth and Beauty: Art as the Sensuous Appearance of the Idea”, in: L. L. Moland, *Hegel’s Aesthetics: The Art of Idealism*, Oxford: O.U.P. 2019, 23-52
- Pippin, R.B., “The Absence of Aesthetics in Hegel’s Aesthetics”, in: Fr.C. Beiser (ed.), *The Cambridge Companion to Hegel and Nineteenth-Century Philosophy*, Cambridge: C.U.P. 2008, 394–418
- Pippin, R. B., “Art and Truth: Heidegger and Hegel” in: Robert B. Pippin, *After the Beautiful. Hegel and the Philosophy of Pictorial Modernism*, Chicago and London: The University of Chicago Press 2014, 96-130
- Rush, Fr., *Irony and Idealism. Rereading Schlegel, Hegel, and Kierkegaard*, Oxford: Oxford University Press 2016
- Squire, M., “Introduction: Hegel and art history”, in: P. A. Kottman and M. Squire (eds.), *The Art of Hegel’s Aesthetics – Hegelian Philosophy and the Perspectives on Art History*, Paderborn: Wilhem Fink 2018, 23-67

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

1. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ II

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ
	Δ.Δ.Π.Μ.Σ. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ – ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ